

Ahmet Muzaffer Kılıç (1897-1959)

Asker, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu ve ilk Cumhurbaşkanı **Mustafa Kemal Atatürk**'ün yaveri olan Ahmet Muzaffer Kılıç, 1897 yılında İstanbul'da Bakırköy'de doğmuştur. Aslen Giresun'un Bulancak ilçe nüfusuna kayıtlı olan Topkapı Sarayı Nizamiye Tabur Komutanı Kafkasya kökenli Binbaşı Rıza Bey ve eşi Zehra Hanım'ın oğludur.

Ahmet Muzaffer Efendi, Kuleli Askerî İdadisine giriş sınavlarında başarılı olarak, 1911 yılında bu okula girmeye hak kazanmıştır. Kuleli Askeri İdadisi son sınıfta bulunduğu sırada, 1914'te Osmanlı Devleti Birinci Dünya Savaşı'na girmiştir. Savaşın birçok cephede sürmesi, yeni birliklerin kurulmasına neden olmuş, orduda subay ihtiyacı artmıştır. Bu durum karşısında İstanbul Pangaltı'da bulunan Harp Okulu, ordunun subay ihtiyacını karşılayamadığından, Muzaffer Efendi de 14 Ekim 1914'te okulda açılan kısa süreli Subay Talimgâhına katılmıştır. Talimgâhta yaklaşık 10 ay kadar süren eğitimin ardından 14 Temmuz 1915'te zabıt vekili (asteğmen) rütbesi ile Kuleli Askerî İdadisinden mezun olmuştur. Zabıt namzedi (subay adayı) olarak Birinci Ordu Komutanlığı emrine ataması yapılan Muzaffer Efendi, Birinci Ordu Komutanlığı'na bağlı Topçu Alayı Batarya Komutanlığında bir süre staj gördükten sonra Topçu Okulu'nda sınava girmiş ve subaylığa geçmeye yeterli görüldüğünden asteğmenliği kabul edilerek mezuniyeti onaylanmıştır.

Topçu Asteğmen Muzaffer Efendi, Birinci Dünya Savaşı sırasında emrinde görev aldığı topçu bataryası ile Marmara Denizi'ne girip İstanbul Sarayburnu'na kadar sokularak rıhtımdaki nakliye gemilerini torpillemek isteyen düşman denizaltılarına karşı mücadelede görev almıştır.

Çanakkale cephesinden sonra Galiçya'ya gönderilen 15'inci Kolordu Komutanlığında görevlendirilerek, bu cephede Ağustos 1916 - Eylül 1917 tarihleri arasında yaklaşık bir yıl süreyle görev yapmıştır. Bu görevde iken 5 Ocak 1916'da teğmen rütbesine yükseltilmiştir.

Topçu Teğmen Muzaffer Efendi, Galiçya cephesinden dönüşünde, Birinci Ordu Topçu Müfettişi Albay Fuat Bey'in emir subaylığına atanmıştır. Birinci Ordu Topçu Müfettişliği yaverliği görevi sırasında 4 Ocak 1916'da 5. Rütbeden Mecidi Nişanı ile ödüllendirilmiştir. Albay Fuat Bey'in 7'nci Ordu Topçu Müfettişliği'ne atanması üzerine Teğmen Muzaffer de 7 Ağustos 1918'de Suriye Cephesi'ne gitmiştir.

Teğmen Muzaffer Efendi, 7'nci Ordu Komutanı bulunan Mustafa Kemal Paşa'nın isteği ile boş bulunan yaver kadrolarından birine atanmış ve Mustafa Kemal Paşa ile ilk defa tanışma ve onun çok yakınında görev alma imkânına kavuşmuştur.

30 Ekim 1918'de imzalanan **Mondros Mütarekesi**'nin ardından Mustafa Kemal Paşa, 13 Kasım 1913'te Başyaver Yüzbaşı **Cevat Abbas** ve Topçu Teğmen Muzaffer ile İstanbul'a dönmüştür. Mustafa Kemal Paşa'nın Harbiye Nezareti emrine atanmış olması nedeniyle, Teğmen Muzaffer İstanbul'da Mustafa Kemal Paşa'nın yaverliğinden ayrılmak zorunda kalmıştır. Teğmen Muzaffer, Birinci Dünya Savaşı'na katılması ve başarılarından dolayı 4 yıl savaş zammı ile ödüllendirilmiştir.

Suriye-Filistin Cephesi'nden İstanbul'a dönen Mustafa Kemal Paşa, 30 Nisan 1919'da Osmanlı hükümeti tarafından 9. Ordu Kıtaları Müfettişliği'ne atanmıştır. Mustafa Kemal Paşa, bu atamanın yapılmasından sonra Teğmen Muzaffer Efendi'yi ikamet etmekte olduğu Şişli'deki evine davet ederek, yaverlik teklif etmesi üzerine, hiç düşünmeden bu görevi kabul etmiştir.

Teğmen Muzaffer Efendi, böylece Mustafa Kemal Paşa'dan 5,5 ay kadar ayrı kaldıktan sonra tekrar onun yaveri olarak emrine girmiştir.

16 Mayıs 1919'da Samsun'a gitmek üzere İstanbul'dan yola çıkan Bandırma vapurunda biri kadın 79 yolcu bulunmaktaydı. Bu yolcular arasında Mustafa Kemal Paşa'nın Karargâhında yer alan yaver ve emir subayları arasında Yaver Yüzbaşı Cevat (Abbas) Efendi ve Topçu Teğmen Muzaffer Efendi de yer almıştır.

Teğmen Muzaffer Efendi, Mustafa Kemal Paşa ile Samsun'a çıktıktan sonra Amasya'da, Erzurum ve Sivas Kongrelerinde yanında bulunmuş, Erzurum'dan Sivas'a giderken *"Paşam bu vücut ölene kadar sizin gölgeniz olacaktır"* demiş ve görevini bu duyarlılıkla yerine getirmiştir. Ankara'da TBMM'nin açılışından, bütün İstiklal Harbi boyunca Mustafa Kemal Paşa'dan bir an bile ayrılmamış, Sakarya'da can yoldaşlığı yapmıştır. Millî Mücadele'den Cumhuriyet'e kadar Atatürk'ün yanından ayrılmamış, her an yanında hazır bulunmuş, Onun emrinde ve en yakınında bulunan kişilerden olmuştur.

Teğmen Muzaffer Efendi, teğmenlik süresini 1921 yılında doldurarak önce Üsteğmen rütbesine, 30 Ağustos'ta kazanılan büyük zaferden bir gün sonra da 31 Ağustos 1922'de yüzbaşılığa yükseltilmiş ve kendisine 4 yıl kıdem zammı verilmiştir. 27 Temmuz 1923'te TBMM Başkanlığı yaverliğine, Cumhuriyet'in ilanından sonra da 1 Kasım 1923'te Cumhurbaşkanlığı yaverliğine atanmıştır. **Soyadı Kanunu** kabul edildiğinde, kılıç gibi keskin ve doğru olduğu için *"Kılıç"* soyadı bizzat Atatürk tarafından kendisine verilmiştir.

Kırmızı şeritli İstiklâl Madalyası sahibi olan Topçu Yüzbaşı Muzaffer Kılıç, 8 yıl 4 ay süren yaverlik görevinden 26 Haziran 1927 tarihinde ayrılarak, Millî Savunma Bakanlığı'nın emrine atanmıştır. Bu dönemde ordudan izin alarak, **Ankara Hukuk Mektebi**'nde iki yıllık hukuk eğitimine başlamıştır. 30 Ekim 1928'de mezun olmasından sonra da 3. Kolordu, 1. Tümen Topçu Alayı 2. Tabur Komutanlığı Emir Subaylığına atanmıştır. Bu arada üç ay süren Fransızca dil kursuna devam etmiştir.

Topçu Yüzbaşı Muzaffer Kılıç, 16 yıllık kanuni askerlik süresini doldurmuş olması ve sağlık nedenleriyle askerlik görevinden istifasını istemiştir. 19 Ocak 1930 tarihli kararname ile istifası kabul edilmiş ve askerlik hizmeti sona ermiştir. Ordu hizmetinden emekli olduktan sonra İstanbul'a yerleşerek, burada iş hayatına atılmış ve ticaretle uğraşmıştır. Bir nebati yağ fabrikası kurmuş, Ankara Anonim Türk Sigorta Şirketi'nde idareci olarak görev almıştır. Ayrıca İstanbul Şehir Meclisi'nde de üye olarak bulunmuştur. TBMM V. Döneminde (1 Mart 1935 - 2 Nisan 1939) Giresun Milletvekili olarak görev yapmış ve dönem sonunda siyasi hayatı bırakmıştır.

Milletvekilliğinden ayrıldıktan sonra tekrar İstanbul'da ticari hayatına devam eden Muzaffer Kılıç, Adnan Menderes'in Başbakanlığı döneminde bir dönem, **Toprak Mahsulleri Ofisi** Genel Müdürlüğü Yönetim Kurulu üyeliğinde bulunmuştur. Eski bir asker, iş adamı ve milletvekili olan Muzaffer Kılıç, 13 Temmuz 1959 günü 64 yaşındayken vefat etmiş ve 16 Temmuz 1959 günü Feriköy Mezarlığı'na defnedilmiştir.

Sadık TEKELİ

KAYNAKÇA

AKANSEL İsmail Hakkı, **Atatürk ve Yaverleri**, Harp Akademileri Basımevi, İstanbul, 2006.

BARDAKÇI Murat, **Bir Devlet Operasyonu: 19 Mayıs**, Turkuvez Medya Grubu, İstanbul Eylül 2019.

IRMAK Sadi, **Atatürk'ün Çevresi Millî Mücadele ve Devrimler Kadrosu**, Hisarbank Kültür Yayınları, İstanbul 1981.

ÖZMEN Serkan, **Atatürk'ün Yaverleri**, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı (Yüksek Lisans Tezi), Afyonkarahisar Eylül, 2011.

TEVETOĞLU Fethi, **Atatürk'le Samsun'a Çıkanlar**, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1971.

TURGUT Hulusi, **Atatürk'ün Sırdaşı Kılıç Ali'nin Anıları**, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 2006.

TBMM Albümü 1920- 2010, C.1, (1920-1950), TBMM Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü Yayınları No: 1, Ankara 2010.

ÜLGER Sırrı Eriş, **Zaferin Gölgesinde Latife Hanım Bilinmeyen Sırları**, Truva Yayınları,1. Baskı, İstanbul Ocak 2009.

Haber Gazetesi, 14 Temmuz 1959.

Kazım Karabekir Paşa Arşivi, **Mustafa Kemal Paşa'ya ait Samsun Evrakı**.

22/07/2024 tarihinde <https://ataturkansiklopedisi.gov.tr/bilgi/ahmet-muzaffer-kilic-1897-1959/?pdf=3448> adresinden erişilmiştir